

KRISTER SEGERGREN

DEN TOMMA
CIRKELN

~ EN NAIV SÖKARES BEKÄNNELSER ~

Den tomma cirkeln

KRISTER SEGERGREN

DEN TOMMA
CIRKELN

~ EN NAIV SÖKARES BEKÄNNELSER ~

Lassbo Förlag
www.lassboforlag.se

© Krister Segergren 2022

Materialet i denna bok är skyddat enligt upphovsrättslagen.
Omslagsbild på Guruji och Krister är tagen av Munish Sikand.

Omslagsdesign och sättning: Emma Bonath

Tryck: Scandbook, Falun 2022
www.scandbook.com

ISBN: 978-91-987197-0-3

Tillägnad Baba, Guruji och mina fyra föräldrar;
Inga och Göran, Nanny och Günther.
Utan er hade inte denna bok varit möjlig att skriva.

INNEHÅLL

Tack! 9 • Prolog 11

TYSTNADEN 13

*Antes näs och "leolhåsaföttren" 17 • Mitt första världskrig 26
Bergviken och den mystiska kristallvasen 28
Röda näsor och nödår 39 • Nederlulebondskan 46 • Tre gånger tre 51
Mod och misstänkt spionage 57 • Inga, pappa Göran och "fåtifälke" 64
Katastroferna 76 • Revolutionen och skuggan som förföljde mig 82*

SÖKANDET 91

*Missenträsk, Sara och svamparna 102 • Vad har du gjort? 111
Mitt första ashram 116 • Vipassana och den mystiska kraften 121
Byn av öde myrstackar 132 • Sri Lanka och den förförande munken 154
Livet med Guruji 176 • Bhakti och det osannolika brevet 195*

DE SOM ÄR BEREDDA ATT DÖ 205

*Jansens ben 226 • Kärlek, tvivel och änglar 235
Gurujis död och Maharajs välsignelse 241 • Samtal med Baba 244*

TOMHETEN TUR OCH RETUR 265

*En kopp te i dödsskuggans dal 271 • Den sista striden 283
Tillbaka 290 • Nanny och Günther 295 • Mannen med stenarna 303*

Epilog 315 • Ordförklaringar 319

TACK!

Anna Segergren, Ingegerd och Bernardo Bauder Fontúrvel
samt Siri Ålsnäs för hjälp med redigering och råd.

Jan-Olov Nyström för hjälp med nederlulebondskan.

Hanna Lundström för berättelsen om Petter Anton, som
återfinns i hennes bok "Bland pitestuvear och lulehasafötter".
Utgiven på Skrivarförbundet/Norrbottens Bildningsförbund.

Björn Wahlström för berättelsen om när han satte eld på min
mammans docka, som återfinns i hans bok "En laber bris".

Utgiven på Ekerlids förlag.

Björn Lindgren, som gjort den svenska tolkningen av
Kakuan Shions dikter.

Alla övriga som bidragit med inspiration, upplysningar och
synpunkter på texten.

En del av namnen i texten är ändrade.

PROLOG

En natt drömde jag om eld. Jag såg ett hus brinna; det stod bredvid en kyrka. Branden tycktes vara under kontroll, men senare på natten drömde jag igen att jag kom till samma stad, den stad i Norrbotten där jag växte upp. Nu färdades jag i en buss. I den nya drömmen mindes jag min tidigare dröm och att det nyligen hade brunnit i ett hus här, men när jag nu passerade var i stort sett hela staden borta. Nedbränd.

Bussen åkte över en bro till en ö i älven där mina föräldrar bodde, men här var nästan allting nedbränt, även deras hus. Jag var förvånad men kände ingen sorg. Jag gick av bussen och fortsatte mot platsen där mina föräldrars hus hade legat för att se om någonting fanns kvar, men vaknade upp ur drömmen innan jag var framme.

Först ett försök till en början. Men det vi tror är en början är någonting annat, någonting som händer på vägen. Den riktiga början är dold. Om den ens existerar. Vi famlar i mörkret. Letar efter skärvor. Läger ett pussel. Det här är en berättelse om ett sådant pussel. Om en liten, liten del av det. Skärvor som jag plockat upp. Vänt på och granskat. Smakat på för att sedan lägga tillbaka.

TYSTNADEN

Här känns det som om himmelen sträcker sig från begynnelsen till oändligheten. Som att tidlöshetens tysta puls kan förnimmas genom existensen. Det är ett vidsträckt andaktsrum som innesluter vidderna, skogarna och de pälstyngda fjällen.

Staden vilade på en hård bädd av järnmalm och satt fast i februariköldens grepp, i en vinter som lagt sig väl till rätta. Osynliga var trådarna som spann ett mörker så kompakt att bara snökristallernas tunna stjärnljus berättade om vår forntid. Universums gåta.

Där, i nedsläckta hus, fred mellan sovande kroppar; mellan människors förhoppningar och den nakna verkligheten. Fred mellan det förgångna och nuet, mellan tingen, tiden och det krökta rummet. Mellan nattens rop och den närvaro som liksom sögs upp av en bottenlös tystnad.

Två berg som saktmodigt vakar. På ena sidan: Luossavaara, vars topp sakta grävdes bort och såldes. På den andra: Kiiruna-vaara, *Gironvárri*, delvis bortsprängd i ett öppet dagbrott. Fjällripornas berg. Döende men tålmodigt, som bara ett fjäll kan vara vars rippor flytt dit civilisationen ännu inte nått.

Gruvan hade gått under jorden och grävt sig allt djupare för att följa malmkroppen. Sextio år tidigare hade bolagsdisponent Hjalmar Lundbohm grundat staden. Den nya Malmbanan mellan Gällivare och Narvik hade lagt grunden till någonting helt nytt.

Gruvarbetarfamiljernas ruckel av dynamitlådor och skräp-
virke revs och gav plats för det planerade mönstersamhället;
”världens bästa samhälle”, med Lundbohms egna ord. En modern stadsplan togs fram med standardiserade arbetarbstäder som inte längre påminde om den insaltade strömmingen som låg packad i trätunnorna. Öppenhet, frisk luft och ett decentraliserat centrum! Bebyggelse som följde platsens förutsättningar. En modern kyrka som påminde om en lappkåta och kanske omedvetet bekräftade den koloniala ordningen där kristnandet av samerna varit en av hörnstenarna. Samt en storgata som var krökt så att kirunaborna inte skulle blåsa bort.

Det var här pilgrimsresan började. Nanny hade burit mig i nio månader. Sakta hade en ny kropp vuxit i hennes och nu var tiden inne. Att komma ut, fylla lungorna och påbörja detta drama.

Likt alla andra föddes jag ur en kvinnas smärta. Sedan betraktade hon mig ömt. Eller täcktes jag genast över med en duk och fördes bort för att bespara henne lidande? Här går historien isär och ingen finns kvar att fråga. Det saknar betydelse. Men en sak vet jag: hon hade bestämt sig. Samma dag fördes jag till spädbarnshemmet i Boden, trettio mil söderut.

Min far var som den stora norrbottniska tystnaden själv när det gällde hans barndom. När den kom på tal – vilket den aldrig gjorde – mörknade hans blick och han tittade ner. Jag kunde förnimma hopbitna käkar. Tystnaden blev nu än mer monumental och lika tung och djup som tjälen en snöfattig vinter i Antnäs, den lilla byn i Norrbotten där han föddes och växte upp.

Jag förstod aldrig hans tystnad, men nu gör jag det. Den kan fortfarande inte översättas i ord men där samlades fattigdom och hunger, vägglöss, lungshot och förnedring. De få gånger jag senare i livet dristade mig att fråga honom, dröjde svaret. Som om hans tanke först skulle färdas den långa och ödsliga vägen genom lidandet, via minnen av döda släktingar och grannar för att till slut nå munnen och löständerna.

Han tittade ner. Tystnaden bröts till slut endast av ett kort, nästan viskande: ”Ja minns int.” Samtalet var över. Fattigdomen och lungshotens offer låg som en sten på hans rygg och tyngde ner honom till den kalla jorden. Likt den mystiske mannen med skägget och det toviga håret som förvirrat vandrade mellan byarna i pappas ungdom, bärandes en säck på ryggen. Fylld med sten.

Min fars barndom var likt den säcken, en tyngd som aldrig fick nämnas, en dörr som inte fick öppnas. Fattigdom var ingenting man ville tala om när man som första generation äntligen hade tagit sig ur den.

Sakta började jag förstå betydelsen av orden. Dessa meningslösa små läten som sedan får mening och har en sådan kraft. Min far fick nog aldrig tillgång till dem, till språket. Förblev ordlös inför lidandet och det svåra. Jag tror att när man sätter ord på skammen och lidandet inför sig själv påbörjas en resa mot frihet.

Eller kanske var det bara för mig han inte ville berätta? För att skydda mig från sitt eget lidande. Min mamma berättade några saker för mig när jag var liten. Kanske kom det från Beda, min farmor, som hon måste ha träffat, eller så var pappa helt enkelt lite mer talför när de var nygifta. Hon berättade att när jularna kom i Antnäs fanns inga pengar i familjen till julklappar. När de tre bröderna återvände till skolan efter lovet fick de ljuga inför kamrater och läraren och säga att de hade fått någonting för att slippa skämmas.

Hon berättade också att pappa fick sin första tandborste när han var nitton år. Det var på den tiden ungdomar fick en tandprotes i konfirmationspresent, om föräldrarna hade råd. Det hade inte mina farföräldrar. Men det blev en tandborste.

Min fars tandhälsa var av naturliga orsaker inte den bästa, eller som man sa i Antnäs på nederlulebondskan: "Hån vär åll swårt inet gäna, som in beess." Han var svart i gapet, som en bagge. Ofta var det bysmeden som stod till buds vid tandvärk, men på 40-talet kom faktiskt en riktig tandläkare till Antnäs. Han hette Karl, var från Tyskland och det ryktades att han varit tandläkare i fronten under första världskriget. Han arbetade efter devisen "inte laga – dra!"

Då var det redan dags att dra ut samtliga tänder i underkäken. Året efter var turen kommen till överkäken och sedan kom löständerna på plats.

ANTES NÄS OCH "LEOLHÅSAFÖTTREN"

Högt uppe i fjällvärlden börjar en lång resa. Från glaciärer och fjällbäckar bildas älven som växer till en mäktig kraft och till slut når havet. Där, vid Bottenvikens kust, där älvens mynning är bred som en havsvik och vattnet bräckt, ligger Luleå stad på en halvö likt ett smycke ut i älven.

Ingen vet när de första människorna bosatte sig här, men människor har bott i Norrbotten i minst tiotusen år. Då hade inlandsisen dragit sig tillbaka och jordskorpan sakta börjat höja sig igen efter tusentals års tryck från den kilometertjocka isen.

Djur vandrade in och inom kort följde människor, våra förfäder och förmödrar. Okända jägarfolk från väster, sedan *samer, bjarmer, tjuder, kväner, terfinnar* och andra folkslag som vandrade in från öst. De nuvarande kusttrakterna var under vatten och dåtidens kustlinje låg långt in i landet.

Många tusen år senare, i början av vår egen tideräkning, steg dagens nordliga kusttrakt sakta upp ur havet. I tusentals år hade den legat och liksom sovit, först under den tjocka isen och, när den smält bort, under vatten. Nu låg den orörd, vilande, lät sig torkas av solen. Frön slog rot, örter och träd växte; människor och djur tog den nya marken i besittning. Arkeologiska fynd visar att redan på vikingatiden fanns här en gles men fast befolkning. Till dessa trakter kom jag från barnhemmet i Boden och här fick jag nya föräldrar och en ny släkt.

På södra sidan av Luleälven ligger Sörbyarna och en av dem är Antnäs där min far föddes för nästan 100 år sedan. På niohundralet var Antnäs blott ett näs som gick ut i Bottenviken. Antes näs. Idag ligger kusten en bra bit bort och landet fortsätter att sakta stiga ur havet.

Ingen vet vem denna Ante var, om han överhuvudtaget har existerat. Inte heller när Antnäs fick en fast befolkning, men det var sannolikt någon gång mellan niohundra- och trettonhundratalet. År 1482 nämns byn för första gången i bevarade handlingar. Laurens Nilsson från "Anthenaes" vittnar vid en rättegång i en arvstvist gällande laxfisket i Torne älv.

Vilka var de första människorna som bosatte sig här? Kanske *kväner*, det mytomspunna folkslaget från öst. De var jägare, fiskare och krigare och rörde sig i ett mycket stort område mellan västra Ryssland och dagens Norr- och Västerbotten.

Enligt en sägen var det från början tre bröder från öst som slog ner sina bopålar i dessa trakter, Ante, Erik och Mårten. De grundlade sedan var sin by som fick namn efter dem: Antnäs, Ersnäs och Måttsund.

En bit upp efter älven vilar det gamla Luleå, "Gämmeschtän", som på grund av kyrkan och den stora kyrkbyn var centrum för Nederluleås alla byar. Det sades i gamla tider att från Bälingeberget på andra sidan älven hade både jättar och *bergkärningen* kastat stora stenblock mot kyrkan. Dessutom hade *maran* härjat i kyrkstugorna.

Under medeltiden var detta Luleå, med hamn, kyrka och marknadsplats. På 1600-talet fick Luleå stadsprivilegier och det som sedermera kom att bli en stad började växa fram. Carl von Linné besökte denna trakt på sin Lapplandsresa 1732. Han reste efter Norrlandskusten, passerade säkerligen Antnäs och drack brunn i Luleå, dagens Gammelstad. Han skrev i sin dagbok:

Är sommaren kortare här än alla andra städes i världen, så tillstår jag ock, att han är angenämare. Aldrig i mina dagar har jag levt friskare än nu.

Luleå beskrev han som skön, men inte större än en bondhåla.

Snart därefter flyttades dock staden på grund av landhöjningen, som försvårade för fartyg att ta sig in till hamnen i älven. Den gamla staden fick namnet Gammelstad och Luleå kom på sin nuvarande plats vid älvens mynning.

Men det gick trögt. Staden eldhärjades ett antal gånger och utsattes för krig och ryska härjningar. Somliga flyttade tillbaka. 1887 brann nästan hela staden ner. Men likt den mytologiska fågeln Fenix reste den sig ur askan. Ingenjör Erik Eriksson Niure anställdes för att rita upp en stadsplan efter dåtidens stadsplaneringsideal. Raka parallella gator i ett rutnätmönster. Luleå fick till slut både verkstäder, hamn, varv, järnväg, bryggeri och ett fängelse. Samt den långa, spikraka Storgatan där det alltid blåste.

På 1940-talet blev det allt vanligare att folk från landsbygden fick arbete inom den växande industrin. Mekaniseringen av jordbruken bidrog till att den yngre generationen flyttade och tog arbete i städerna. Traktorerna hade gjort sitt stora intåg efter andra världskriget. 1950- och 60-talen var småbrukardödens decennium i hela Sverige och det var då de flesta jordbruk i Antnäs lades ner. Jordbruket förändrades och skulle göras konkurrenskraftigt med rationaliseringar och stordrift. Det var också nu som den stora inflyttningen till storstäderna påbörjades.

Min far och hans bror Göte lämnade Antnäs och fann arbete i "Leolstään", som man sa i byarna. Göte på järnvägen; min far på Konsumbageriet. Det var ett nytt liv med egen inkomst, självkänsla och framtidshopp. Nu blev de själva "leolhåsaföttren" som stadsborna skämtsamt kallades för. Det ansågs att de var en aning saktfärdiga och att de drog fötterna efter sig.

Det var under denna tid min andra pappa träffade min andra mamma, Inga. Kanske möttes de på Gultzauudden där det ofta dansades långt in i de ljusa sommarnätterna som aldrig vill ta slut.

”Ho er vakker som i gläänt”, tänkte han nog. Vacker som en bild. Kanske gick de ner till älven efter dansen, genom kvällens dofter och under trädens tysta bevittnande. De gamla grova tal-larna som jag själv legat under och tittat upp mot himmelen. Ner till bryggan för att lyssna till nattens ljud och se älvens mörka vatten passera. Kanske tittade de ut mot Karlsvik på andra sidan älven och kysstes i solnedgången.

Hon var från stan och förstod inte bondskan, men det gjorde ingenting. Nog kunde han ”pråta better”, tala riksmålet. Det hade alla lärt sig i skolan, för staten ansåg ”bånnmaale” vara ett fullt och slarvigt språk. Dessutom behövde man kunna riksvenskan för att kunna tala med provinsialläkaren, veterinären eller predikanten när de besökte byn.

Inga var andra barnet till Georg och Elsa Wahlström. Georg kallades för Moje, smeknamnet hade han fått av sin mor Fanny som i sina unga år varit förälskad i en pojke med det namnet. Nu ville hon att namnet och minnet av ungdomens kärlek skulle leva vidare i hennes son. Moje föddes i Hälsingland men familjen flyttade till Luleå och Notviken när han var sex år.

Elsas föräldrar, Adolf Fritjof och Hulda, bodde nere vid älven i Mjölkkudden som på denna tid var ren landsbygd med bondgårdar, hagar och åkermark. Adolf Fritjof kallades kort och gott för AF. Han arbetade på SJ:s verkstad i Notviken och var enligt utsago en butter man med hett humör. På ett gammalt svartvitt fotografi står han på verandan mitt i vintern, kort och kraftig med en tjock välansad mustasch. Han liknar en liten björn som rest sig upp på bakbenen med en grov fårskinnsmössa nedtryckt över skallen.

Inga och Björn fick ofta bo ute hos sina morföräldrar i Mjölkudden då familjen drabbades av flera sjukdomar. Lungso-ten tog sig aldrig in i deras hem men det fanns andra sjukdo-mar som på den tiden var både vanliga och allvarliga. Spanska sjukan och tyfus härjade på 20-talet efter första världskriget. Difteri, ”strypsjuka”, var en mycket allvarlig och vanlig sjukdom och kikhostan, som idag inte betraktas som en dödlig sjukdom, tog livet av många barn i början på förra seklet.

Elsa drabbades i unga år av scharlakansfeber, som på den ti-den var en fruktad sjukdom. Då det inte fanns penicillin måste sjukdomen självläka och det kunde ge svåra komplikationer. I hennes fall innebar det skador på hjärtat.

Elsa och Moje gifte sig och 1925 kom deras första barn, Björn. Två år senare föddes min nya mamma. Redan som treåring in-sjuknade hon dock i en hjärnhinneinflammation som blev till en kamp mellan liv och död. Längre trodde man inte att hon skulle överleva och sjukdomen gav henne men för livet i form av epileptiska anfall.

Björn var ett mycket livligt barn, han var full av energi och hade alltid någonting på gång. Kanske var det detta inre driv som blev det som sedermera förde honom till det svenska nä-ringslivets absoluta topp.

Men en gång i mycket unga år höll hans nyfikenhet och en-ergi på att sluta i katastrof. Björn var i femårsåldern och det var strax efter jul. Min mamma var 3 år och hade fått en docka i julklapp. Den hade en nymodighet: när dockan lades på rygg för att sova slöts dess ögon. Detta ville naturligtvis hennes nyfikna bror undersöka.

Han passade på när ingen annan var närvarande i rummet. Men när han klämde på dockans ögon råkade de falla in i hu-vudet. Nu var goda råd dyra! Han petade för att få ut dem igen

men ingenting hjälpte. Han tände då en tändsticka och lyste in i dockans ögonhålör för att bättre kunna se vart ögonen hade tagit vägen.

Genast tog dockan, som var gjort av brandfarlig cellulit, eld och exploderade nästan. En gardin började brinna och inom kort var bakomliggande trävägg i lågor. Brandkåren larmades, Inga och Björn flyttades snabbt över till säkerhet hos lokförare Lindberg som bodde granne. Branden kunde släckas och polisens undersökningar kom fram till att det måste ha rört sig om ett elektriskt fel.

Elsas hjärta blev allt sämre. Hon blev svagare och var ofta liggande till sängs med bröstsmärtor; till slut fick hon läggas in på ett vilohem. Elsa dog 1938, vid 36 års ålder. Min mamma var då endast 11 år gammal och jag tror aldrig hon riktigt kom över sin mammas död.

När mina nya föräldrar var unga präglades livet i Luleå till stor del av andra världskriget. Göran gjorde militärtjänst i slutet av kriget i armén på Norrbottens artillerikår, A5, där han var hästskötare.

Inga var 12 år då kriget bröt ut och trots att familjen inte hörde till de fattiga blev det ont om de flesta varor då det var ransonering. Nu var dessutom Moje ensam med två barn. Familjen tog också emot ett krigsbarn från Finland som hette Maisa. Sverige tog emot omkring 70 000 krigsbarn som fick bo som fosterbarn i svenska familjer.

Efter krigets slut kom order från Finland att krigsbarnen skulle skickas hem. De flesta återvände men många blev också kvar och adopterades av sina svenska fosterföräldrar. Maisa var älskad av alla i familjen, men hon återvände, och när hon kom hem till sina föräldrar i Finland hade hon helt glömt bort sitt finska modersmål.

På grund av sin kunnighet inom bokföring arbetade Moje under en tid på den kommunistiska dagstidningen Norrskensflamman i Luleå. Men där togs ett beslut att endast de som var trogna Kommunistpartiet kunde få anställning och därmed blev Moje uppsagd.

Norrbotten var rödare än rött, både socialdemokrater och kommunister hade starkt stöd, men trots deras gemensamma historia fanns stora spänningar mellan dem. Under finska vinterkriget, då Finland invaderades av Sovjetunionen, blev mot-sättningarna mellan kommunisterna och övriga mycket starka, för att inte säga hatiska.

Det svenska Kommunistpartiet stödde öppet Sovjet och Stalin och dekretet från Kreml följdes slaviskt. När Sovjetunionen och Tyskland 1939 undertecknade en icke-angreppspakt kom direktiv från Kreml att krigshotet mot Sverige inte längre kom från Nazityskland utan från västmakterna. När Norge och Danmark sedan ockuperades av Tyskland ansåg Kommunistpartiet istället att det var en konsekvens av brittiska provokationer. Kommunisterna ansåg att Sverige skulle anpassa sig till nazisternas krav och om Sverige anfölls så skulle vi inte försvara oss. När sedan Sovjet anföll Finland gav Kommunistpartiet och tidningen Norrskensflamman sitt stöd till Sovjet. Detta utlöste en våg av fanatiskt kommunisthat, även i det annars så röda Norrbotten.

I Sverige organiserades värvning till en frivilligstyrka under parollen "Finlands sak är vår" och Sveriges regering stödde Finland med krigsmateriel. De Stalintrogna kommunisterna ansågs som potentiella landsförrädare i händelse av ett sovjetiskt anfall mot Sverige. Många sattes i interneringsläger.

Mordbranden på Norrskensflamman i centrala Luleå 1940 var ett resultat av detta. Fem personer dödades, varav två barn.

Ytterligare fem människor skadades svårt. Det var ett av de allvarligaste terroristattentaten i Sveriges historia. Kort efter attentatet mot Flamman häktades Luleås polismästare, fyra officerare och en journalist från den konkurrerande tidningen Norrbottens-Kuriren för inblandning i attentatet.

Dagen efter gick Inga och Björn och de flesta andra Luleåbor för att se den nedbrända byggnaden. Resterna liknade en skrämmande isstaty då vattnet från släckningen hade frusit till is i den stränga vinterkylan.

Moje hade i unga år huggit sig i foten då han klöv ved hemma på Notviken. Yxan slant och han fick ett sår som inte ville läka. Detta var innan penicillinets tid och det blev kallbrand i foten vilket ledde till amputation. Trots att endast en del av foten togs bort blev han tvungen att ha en träprotes som gick ända upp på låret. Han räknades därefter som handikappad, en "1½ fot", och fick därför tillstånd att öppna en kiosk i staden. Endast personer med ett fysiskt handikapp fick på den tiden bedriva kioskverksamhet.

Det fanns många små kiosker i staden och alla drevs de av personer med ett så kallat lyte. I södra hamnen hade "Han med ögat" kiosk. Han hade emaljöga och en handprotes som vi barn tyckte såg läskig ut. En annan person som jag också minns från min barndom var "Gubben i månen", vars kiosk låg vid domkyrkan. Han satt i rullstol och hade ansiktet fullt av knölar och gick därför även under namnet "Vårtgubben".

Moje öppnade en liten kiosk som fick namnet "Mojes Magasin". Den låg i Luleås första funkishus, färdigbyggt 1936, försedd med äkta fasadputs och vägg i vägg med bensinmacken Standard i hörnet Storgatan-Kungsgatan, där stadens första trafikljus hade installerats. Kiosken kallades "Glaskiosken" på

grund av de höga skyltfönsterna som gick ända upp till taket. Ett annat smeknamn på kiosken var "Luckan på Kungsgatan".

Mina föräldrar övertog den på Mojes begäran när han på ålderns höst inte orkade driva den längre. Några år senare återfanns jag själv liggandes på golvet under disken i den extremt trånga lokalen där jag bläddrade i serietidningar och smaskade i mig karameller.

När Inga och Göran hade träffats ville de gifta sig och bilda familj. Antnäs kändes långt borta. Vaccin mot lungsoten hade tagits fram och världskriget var över. Göran hade ett arbete och en fästmö och till det svenska folkhemsbygget lades sten för sten i form av höjda folkpensioner, barnbidrag och fler semesterveckor. Framtiden stod öppen och ljus. Men det var både förbjudet att ingå äktenskap och att skaffa barn om man led av epilepsi. Redan 1757 hade kungen bestämt att könssjukdomar, dårskap och epilepsi utgjorde ett äktenskapshinder. Först 1969 upphörde förbudet, men kungen kunde ge dispens och kanske ansökte mina blivande föräldrar om det, för på våren 1954 gifte de sig. Alla i Ingas släkt var inte glada åt detta. Göran var från en mycket fattig familj och dessutom allt annat än utåtriktad. Men i den lilla vindsvåningen på Skogsgatan började deras äktenskap och längtan efter ett barn som inte ville komma.

Svaret dröjde.

”Som om hans tanke först skulle färdas den långa och ödsliga vägen genom lidandet, via minnen av döda släktingar och grannar för att till slut nå munnen och löständerna.”

En väv av minnen, människoöden och medvetandets gåta. Från pappa Görans tystnad i Norrbotten – via kloster i Indien och på Sri Lanka – till innebörden av den tomma cirkeln som den buddhistiska munken Kakuan Shion beskrev i Japan på 1100-talet.

Men vilka är de mystiska symbolerna på mormor Elsas vas?

Och vem var mannen som vandrade runt med en säck på ryggen, fylld med sten?

En självbiografisk berättelse om sökande, efter ursprung och efter djupet i vår egen existens.

Lassbo Förlag

FÖR BERÄTTELSEN I DIG

ISBN 978-91-987197-0-3

9 789198 719703 >